

DE LUXE VAN VRIJHEID

Af en toe moet ik mijn werk loslaten – hoe leuk ik werk ook vind – omdat het daarna nog leuker wordt. Dat loslaten gaat bij mij alleen echt goed als ik ook los kom van mijn dagelijkse omgeving. Weg van huis dus en dan gaat het goed. Nou ja, dat wil zeggen, eerst onderga ik een paar dagen cold turkey, daarna ben ik echt los. Nu hebben velen van ons inmiddels zo'n apparaatje bij zich dat 24/7 mails, tweets en wat dies meer zij over ons uit spuit. In weerwil van wat ik had verwacht, weerhoudt het mij niet los te komen. Werk en privé worden op een prettige manier gemixt, blijkbaar een gezonde cocktail voor mij. Enfin, vrijheid dus.

Velen zijn op zoek naar vrijheid. Ver weg (hoewel, Hongarije is Europa), is men op zoek naar politieke vrijheid, dichtbij is het vaak bevrijding van de sleur. Weer anderen beschouwen werken voor een baas als onvrij. Ik heb dat zelf nooit goed begrepen, immers handelingsbeperkingen zijn geen wilsbeperkingen. Dus pas als ik zaken niet meer mag willen ('ik wil met vakantie'), wordt het mij te benauwend. De zucht naar vrijheid van de baas heeft er de laatste jaren toe geleid dat veel professionals zzp'er zijn geworden.

Ik las ergens: "Uit een enquête, gehouden onder de bijna 11.000 aangesloten zelfstandigen van ZZP Nederland, blijkt dat het niet willen van verplichtingen voor veruit de meeste zelfstandigen de reden is om het werknemerschap te verlaten". Het niet willen van verplichtingen? Nou ja, in zekere zin een wilsbeperking dus. Ik neem overigens aan dat ze bedoelen een niet zelfgekozen verplichting, immers ook een zzp'er maakt (vrijwillig) afspraken met klanten. Maar goed. Nadat ze goed zijn opgeleid door hun baas verlaten ze deze, om hem tegen een laag tarief te beconcurreren. Vele zzp'ers betalen geen premies voor pensioen, geen sociale verzekering, geen arbeidsongeschiktheidsverzekering en zo verder. Zeker, dan krijg je een laag tarief. Veel bedrijven, maar nog veel meer overheden hebben hier grif op ingespeeld. Gevolg is dat er een breed gedragen gevoel is ontstaan dat tarieven van adviseurs wel flink omlaag kunnen.

Nu we leven in de tijd waarin het onderscheid wordt gemaakt – het waait en regent een beetje buiten – blijkt echter dat veel zzp'ers geen ondernemers zijn, maar luxekindjes. Nu jammeren ze collectief en moeten

er vangnetten komen. Op BNR werden deze zzp'ers al pseudo-zzp'ers genoemd. Ik zou liever zeggen: je hebt ondernemers en je hebt zzp'ers (zelfstandige zonder pay). Of beter zzb'ers, zelfstandige zonder ballen, zoals ik iemand hardop bellend in de trein hoorde zeggen. Volgens FNV ZBO voorzitter Charles Verhoef "is het tijd om afscheid te nemen van de vrijheid blijheid voor zzp'ers". Voor mij maakt het eigenlijk niet zo veel uit. De ondernemers zullen het redden of niet, maar maken daar geen punt van. De zzp'er zal – afgesneden van collega's – steeds minder kennis vergaren en teloor gaan als knecht van een overheid die ook geen kennis meer heeft; immers kennis is geprivatiseerd. Filosofen vragen zich af: waartoe zijn wij vrij? We kunnen de vrijheid zo misbruiken dat we haar verspelen. Zzp'er, denk daar maar eens over na, tijd zat.

Diederik Bel
Sectormanager Milieu, Klimaat en Energie bij Witteveen+Bos

SERVICE

Het hele jaar genieten van *Toets*, vakblad over effectrapportages? Neem dan een jaarabonnement: 4 nummers voor € 130,-. Als welkomstcadeau ontvangt u het boek 'Het schrijven van milieueffectrapporten' geheel gratis! Afsluiten kan via de shop op www.toets-online.nl.

Reageren?

Hebt u een vraag of opmerking over *Toets*? Wilt u reageren op een bepaald artikel? Neem gerust contact met ons op.

Bezorgklachten of onjuiste adressering?

Heeft u een nummer gemist of klopt de adressering niet (meer)? Neem dan even contact met ons op.

Uitgeverij Aeneas

Afdeling Lezersservice
Postbus 101, 5280 AC Boxtel
Telefoon: 0411 65 00 85
Fax: 0411 65 00 80
E-mail: lezersservice@aeneas.nl

@ToetsTweet

kijk op www.toets-online.nl

AANMELDEN NIEUWSBRIEF

Elke twee weken verschijnt de gratis *Toets* nieuwsbrief. Ga naar www.toets-online.nl en meld u aan!